

H.K.H. Kronprinsesse Marys 8. marts-tale

Taler

H.M. Dronning Mary
Kronprinsesse

Dato

8. marts 2016

Sted

VEGA

Kvindernes Internationale Kampdag – det er en dag, hvor vi ser tilbage gennem historien, forstår og gør status over, hvor kvinder rundt om i verden står i dag, og hvor vi ser på udfordringer, muligheder og krav og ønsker for fremtiden.

Kvindernes Internationale Kampdag har forskellig personlig betydning afhængig af hvor i verden, man befinder sig. For kvinder i Danmark handler dagen i dag mere om en markering af alt det, der er blevet opnået end en kamp for at opfylde helt basale rettigheder. Herhjemme handler i dag blandt andet om ligeløn og kvinder i top-poster eller mangel på samme, og det handler om, hvordan vi alle, både kvinder og mænd, kan kæmpe for ligestilling globalt.

For nogle kvinder i Centralafrika, Mellemøsten eller Asien har dagen en helt anden betydning. Kampen her kan blandt andet handle om:

At en pige skal have samme mulighed for at overleve og trives som en dreng
At hun kan få adgang til uddannelse
At hun kan vælge, hvis og hvornår, og med hvem hun vil have børn
At hun ikke skal risikere at dø i løbet af graviditeten eller under fødslen; og
At hun kan være økonomisk uafhængig og kan eje sin egen jord.

Manglende ligestilling betyder på verdensplan:

At en ung kvinde DØR i barselssengen hvert andet minut
At en ud af fire gravide bliver udsat for vold eller seksuelle overgreb

At to ud af tre voksne analfabeter er kvinder

At 50 % af verdens befolkning er kvinder, men at kvinder udgør 70 % af verdens fattige.

På verdensplan.....

TVANGSGIFTES hver dag 39.000 piger

ER kun 22 % af verdens parlamentarikere kvinder, og kun 8 % af verdens erhvervsledere kvinder

ER 95 % af verdens statsoverhoveder mænd

Arbejder kvinder 2/3 af verdens timer men tjener kun 1/10 af verdens indtægt.

Er kvinders ubetalte arbejde i visse lande skønnet til at udgøre et bidrag på op til 50 pct. af BNP.

Så på verdensplan ER der lang vej endnu. Og som jeg har sagt gentagne gange, er ligestilling efter min overbevisning den enkeltstående vigtigste ting, vi kan stræbe efter for at forbedre vores verden.

Kvinder repræsenterer 50 % af verdens befolkning – og for at sikre sunde, dynamiske samfund og økonomier i fremgang, skal kvinder have lige adgang til sundhedsydelser, uddannelse, erhvervsliv og politisk repræsentation.

Rapporter fra bl.a. UNICEF, the UN Population Fund, the World Bank og WHO understreger det store potentiale, der ligger i at satse på piger og kvinder:

Piger og kvinder bruger 90 % af deres indtægt på deres familier, mens mænd kun bruger 30 til 40 %

Når 10 % flere piger går i skole, øges et lands BNP med gennemsnitligt 3 %

At gøre op med kønsforskellene i landbrugssektoren ville kunne løfte mellem 100 og 150 millioner mennesker ud af sult

For hver én dollar, der bliver brugt på familie planlægning, vil et land spare 6 dollar.

Alle beviser peger på, at landes anerkendelse af og støtte til piger og kvinder vil gavne landene socialt og økonomisk. Og i dag er det tydeligt, at ”ligestilling mellem kønnene” er et centralt punkt i den internationale udviklingsdagsorden. Vi har nu et dedikeret Sustainable Development Goal - mål 5, som gælder alle lande, og som handler om opnåelse af ligestilling mellem kønnene. Hvilket også er et gennemgående tema på tværs af alle de 17 mål.

Det er anerkendt, at ligestilling er en forudsætning for opfyldelse af de 17 SDG'er for bæredygtig udvikling frem mod 2030.

I dag er en vigtig dag, ligesom maj måned bliver det. I maj er Danmark vært for den største globale konference om piger og kvinder - Women Deliver 2016.

Tiden lige nu er afgørende, når det gælder at sikre sundhed, rettigheder og trivsel for piger og kvinder. De nye SDG'er er en fælles global agenda. Og vi skal sikre, at implementeringen af denne agenda er så effektiv og udbredt som muligt. Kun i fællesskab kan det lykkes, og det er præcis Women Delivers ambition at samle alle de vigtigste aktører om den fælles agenda.

De nye verdensmål er meget lovende for piger og kvinder, og vi skal sikre, at der også bliver leveret i forhold til de givne løfter. Ligestilling og seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder skal anerkendes og respekteres som centrale.

Vores evne til at opnå ægte forandring og resultater for alle 17 mål, om det er klima eller økonomisk vækst, afhænger af fremskridt for piger og kvinder.

Gennem historien har kvinder ydet ekstraordinære bidrag til deres samfund. Nogle af dem er velkendte, nogle knap så kendte, men alle bidrag har været med til at bane vej for fremskridt – ikke kun til gavn for kvinder men også til gavn for det enkelte samfund og land. Og vi skal glæde os over hvert eneste fremskridt, fordi det er en lang og kompliceret rejse, vi er på, og der er mange barrierer på vejen.

Se bare på vores egen historie – for kun et år siden kunne vi fejre 100-året for indførelsen af kvinders stemmeret og alt det, der fulgte efter og bragte os til, hvor vi er i dag. Vi har opnået meget, men vi skal holde fast i hele tiden at skabe nye fremskridt - der er lidt vej endnu.

Men hvorfor er vejen så lang og kompliceret?

Fordi det at skabe reel og bæredygtig forandring, kræver tid, en holistisk tilgang, en kontinuerlig indsats, respektfuld tilgang til kultur og traditioner, og en stærk politisk vilje. Men vigtigst af alt er, at forandring skal komme indefra og være drevet af en afgørende del af befolkningen. En reel forandring baserer sig på viden og en anerkendelse af, at ”den gamle måde” er en barriere i forhold til udvikling og vækst og den fremtid, som befolkningen ønsker.

Lad os tage et par eksempler;

Omskæring af piger - her er der tale om en skadelig praksis, som der er bred enighed i verden om at afskaffe. Den skadelige praksis er dybt forankret i de praktiserende landes kultur og tradition og er en bindende social norm. I mange af de lande eksisterer der lovgivning, som forbyder denne praksis, men selvom lovgivning er vigtig, er den alene ikke nok. Sociale normer er ofte mere bindende end lovgivning. Jeg har oplevet, at de lande, som har opnået fremskridt, har benyttet et holistisk, ’community led’ udviklingsprogram.

De har forstået, at udover lovgivning er de også nødt til lokalt at arbejde fokuseret på kultur og sociale normer.

Det kræver oplysning og erkendelse samt, at en afgørende del af befolkningen er med og enig i nødvendigheden af at skabe en ny social norm.

Vold mod kvinder - er en af de største forbrydelser mod menneskerettigheder i verden i dag. Det foregår i alle sociale lag, i alle kulturer og i alle lande. I Danmark har vi en klar lovgivning på voldsområdet, og loven håndhæves. Vi er et af de lande, der er nået allerlængst, når det gælder ligestilling mellem kønnene. Vi lever i et land, hvor en lang række organisationers dedikerede mål er at bekæmpe vold mod kvinder, og hvor der er bred enighed om, at volden hverken

kan accepteres eller retfærdiggøres. Vi lever med andre ord i et samfund, hvor vi både normativt og politisk ikke tillader vold – alligevel er vold mod kvinder fortsat udbredt herhjemme – hvordan kan det være?

Der findes ikke noget enkelt svar, men en del af forklaringen er, at volden foregår i det skjulte. Det er fortsat forbundet med både skam og skyld at være udsat for partnervold. Og det er ganske enkelt ikke noget, vi taler om.

Så selvom vi er nået langt på voldsområdet, så er vi ikke lykkedes med at bryde tavsheden og de sociale normer, der får os til at tie stille.

Effektiv og reel forandring kræver indsats på alle niveauer. Det kræver en dyb forståelse for de sociale normer, der er i spil. Det kræver også, at man møder folk, der hvor de er i deres udvikling. Det betyder ikke, at man ikke tager stærk afstand fra manglen på anerkendelse og håndhævelse af piger og kvinders rettigheder.

Jeg tror på åben dialog, oplysning, empowerment, og at forståelse og respekt er afgørende for at skabe fremskridt.

Jeg har rejst i mange lande, hvor piger og kvinder er undertrykte, og deres rettigheder ligger gemt i en skuffe. Og det er netop derfor, det er vigtigt at rejse til disse lande.

Min holdning er, at forståelse kommer før forandring. At dialog bygger bro og skaber udsyn. Ønsket om at forstå er ikke det samme som accept, men det er en ambition om at se ud over forskellene for at kunne fremme forandring til det bedre.

Jeg gør mig ingen forestilling om, at et besøg isoleret kan ændre noget. Der skal meget til, før en befolkning er klar til nye sociale normer, men jeg håber, at det efterlader et glimt af et andet perspektiv eller inspirerer – bare lidt.

Jeg bliver selv ofte inspireret af mit møde med kvinder ude i verden og herhjemme. Det er så tydeligt, at kvinder selv under ekstreme vilkår, besidder en enorm styrke og vilje til at bidrage til gavn for fællesskabet, om det er deres familie, deres lokale samfund eller land. Og fælles for dem alle er ønsket om frihed til at træffe de valg i livet, som er rigtige for dem. At deres liv ikke

bestemmes af tilfældigheder, men af oplyste valg.

Og jeg er sikker på, at vi er nødt til at forsøge, for af ingenting kommer ingenting. Verden forandres ikke hjemmefra, men i mødet med det, som sender vores tanker, forhåbninger og drømme i nye retninger.

Women Deliver konferencen handler netop i høj grad om åben dialog med fokus på handling.

Og som jeg sagde tidligere, indsatsen skal ske på alle niveauer – og til konferencen er alle niveauer til stede. Her samles mennesker fra hele verden; regeringsledere, beslutningstagere, repræsentanter for den private sektor, organisationer, NGO'er, aktivister, forskere, eksperter, mænd og kvinder og unge.

Women Deliver 2016 bringer os sammen og er en stærk platform for at dele viden, erfaringer og ideer.

Lad os gribe den enestående mulighed og sørge for, at vi leverer – leverer for piger og kvinders ret til at opnå deres fulde potentiale nu og for altid.

Ligestilling handler ikke om, at mænd og kvinder skal være ens. Det handler om, at køn ikke må spille en rolle, når muligheder præsenterer sig og beslutninger bliver truffet.

I aften, skal vi fejre de resultater, der er opnået for kvinder; socialt, økonomisk, kulturelt og politisk. Vi skal fejre, at piger og kvinder står stærkere i dag end nogensinde, og fra det stå sted kan vi - og skal vi - være endnu mere ambitiøse.

Kilde

kongehuset.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

8. marts-tale, Kongehuset, Kvindebevægelsen

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/h-k-h-kronprinsesse-marys-tale-ved-kvinfo-8-marts-fest>